

Barne- og familiepartementet
postmottak@bfd.dep.no

Oslo 3.9.2020

Høringsuttalelse til Forskrift om registrering av og tilskudd til tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsforskriften), forskrift om tildeling og tilbaketrekning av vigselsrett i tros- og livssynssamfunn (forskrift om vigselsrett i tros- og livssynssamfunn), og endringer i forskrift om mekling etter ekteskapsloven og barneloven

Norges Kristne råd takker for invitasjonen til å avgi høringsuttalelse til Trossamfunnsforskriften og de øvrige forskrifter omfattet av denne høring.

Forskrift om registrering av og tilskudd til tros- og livssynssamfunn (trossamfunnsforskriften)

Vi forholder oss først og fremst til forslaget til forskrift og vil uttale følgende til de ulike bestemmelsene:

Kapittel 1 Generelle bestemmelser

§1 og §2: Ingen innvendinger.

Kapittel 2 Registrering, tilskudd og vigselsrett m.m.

§§ 3, 4, 5 og 6: Ingen innvendinger.

Kapittel 3 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn utenom Den norske kirke

§§ 7,8, 9 og 10: Innen innvendinger.

Kapittel 4 Grunnlag for å nekte tilskudd

§§ 11,12 og 13: Ingen innvendinger.

Kapittel 5 Regnskap og rapportering

§ 14. Regnskap

Kommentarer:

§14. (3)

Det skal rapporteres om tilskudd fra utenlandske givere på 0,1 ganger G (ca. 10 000kr). Samtidig skal man notere gaver fra enkeltpersoner bosatt i utlandet som er høyere enn folketrygdens grunnbeløp (Ca. 100 000kr) Dette fremstår noe forvirrende.

Vi forstår bakgrunnen for ønsket om en slik rapporteringsplikt. Det er imidlertid mange måter å gi gaver på. Noen vil ha interesse av å omgå bestemmelsene. Angjeldende person hjemmehørende i utlandet eller representant for stat eller annen utenlandsk organisasjon kan f.eks. ved besøk i Norge eller via representanter bosatt i Norge legge en sum større enn 0,1 G i kollektkurven anonymt.

§14.(4) Departementet har bedt om kommentarer til forslaget om den foreslåtte grensen for krav til revisjon. NKR mener grensen fremstår rimelig og anser det fornuftig å ikke forskriftsfeste et konkret beløp. Å ta utgangspunkt i en størrelse som reguleres i takt med den økonomiske utviklingen er fornuftig. Folketrygdens grunnbeløp fremstår som en hensiktsmessig størrelse.

§14.(5) Tilskuddsmidler og sparing

NKR mener at dette punkt er formulert på en måte som ikke samsvarer med den virkeligheten som finnes og at den kan gi uheldige og ikke tilskudte utslag. Videre er det uklart om dette også gjelder om man har et overskudd som legges til den frie egenkapitalen i virksomheten.

En ansvarlig økonomistyring fordrer god likviditet. Tilskuddet fra det offentlige kommer ofte i siste halvdel av året. Det innebærer at man ved årsavslutningen må sikre at man har tilstrekkelig egenkapital til å drive uten tilskudd fram til tilskuddet utbetales.

For de fleste av trossamfunnene som er knyttet til Norges Kristne Råd utgjør de offentlige tilskuddene en mindre andel av den totale økonomien. Det innebærer ikke at de er uvesentlige. Tilskuddet går inn på inntektssiden sammen med frivillige gaver og andre inntekter. Det er i praksis en vesensforskjell mellom regnskapsføringen i et trossamfunn som består av én menighet og et større trossamfunn med mange lokale menigheter.

Trossamfunn bestående av mange lokalmenigheter med en sentral registrering er etter loven den registrerte enhet som sender inn krav om tilskudd, mottar tilskuddet og rapporterer tilbake. En andel av tilskuddet fordeles til de lokale menighetene. Ofte skjer dette etter en fast nøkkel. Trossamfunnet kan også gi særlige tilskudd til lokalmenigheter med svakere økonomi. Lokalmenighetene er, som notatet flere steder påpeker, ofte selvstendig juridiske enheter. Disse disponerer tilgjengelige midler, enten disse er frivillige gaver eller overføringer fra sentralledet. Nye kirkebygg vedlikeholdes eller planlegges og reises som regel etter lokalt initiativ og med lokal finansiering.

Det vil være en uoverkommelig oppgave for trossamfunnet sentralt å kontrollere om det kan sannsynliggjøres at avsetninger til investeringer lokalt også består av en andel av tilskuddsmidler.

Slik punkt 5 er utformet, kan trossamfunn derfor komme i skade for å bryte forskriften dersom det kan sannsynliggjøres at selv en liten andel av tilskuddsbeløpet inngår i avsetninger til investeringer uten at det er opplyst om. Dette kan også gjelde enkeltstående trossamfunn.

Nye trossamfunn vil ha behov for å bygge opp en viss egenkapital. Det gjelder særlig de som har ansatte som skal garanteres lønn ut oppsigelsestiden.

Punkt 5 i §14 bør etter NKRs oppfatning enten omformuleres eller aller helst strykes. Om Fylkesmannen pga. av forholdet mellom tilskuddsbeløp, overskudd og avsetninger/sparing finner grunnlag for å stille spørsmål omkring opphoping av kapital av et omfang som gir grunnlag for å stille spørsmål ved disponering av offentlige tilskudd, har han anledning til det.

§14.(6)

Fristen for å fremme krav om tilskudd er 1. mars, mens fristen for å sende inn årsrapport og regnskap er 10. april. Flere av de landsdekkende trossamfunnene i NKR har sine landsmøter/årskonferanser om sommeren. Det er disse som vedtar endelige revisorgodkjente regnskaper. Det vil i praksis være

Norges Kristne Råd

KIRKENE SAMMEN

umulig for flere av dem å etterleve krav om å ha ferdigstilte revisorattesterte og årsmøtegodkjente regnskaper innen 10. april. Vi har notert at departementet i forslaget til forskrift gir anledning til etter søknad å dispensere fra fristen. En forlengelse av fristen ut april måned vil muligens kunne bidra til at flere i det minste har styregodkjente reviderte regnskaper innen den fristen.

Den foreslåtte fristen vil ofte sammenfalle med påsken som er den viktigste høytiden for kristne trossamfunn som utgjør størstedelen av trossamfunn som rapporterer i henhold til loven. Vi er klar over at fristen er satt under hensyntagen til at rapporteringen er en del av vurderingsgrunnlaget for om vilkårene for registreringen er overholdt og forutsetningene for tildeling av tilskudd for kommende år er oppfylt. Departementet antyder at der fra myndighetenes side er behov for å ansette flere for å ivareta kontrollene med trossamfunn som skal rapportere mer detaljert om flere forhold. Dette vil også kreve mer av trossamfunnene.

Etter vår oppfatning vil en rapporteringsfrist 30. april/ 1. mai være mer hensiktsmessig ikke bare med henblikk på ferdigstilling av regnskap som tidligere nevnt, men også fordi skjerpede rapporteringskrav medfører merarbeid for trossamfunnene.

§15 Rapportering

Ingen kommentar utover kommentar på fristen. Se ovenfor.

§ 16 Rapportering om særskilte forhold

Ingen kommentar.

Kapittel 6 Forskjellige bestemmelser

§§ 17,18 og 19: Ingen innvendinger.

Forskrift om tildeling og tilbaketrekning av vigselsrett i tros- og livssynssamfunn (forskrift om vigselsrett i tros- og livssynssamfunn)

Norges Kristne Råd har ingen merknader til forskriften som i hovedsak viderefører gjeldende rett.

4.5 Endringer i forskrift om mekling etter ekteskapsloven og barneloven

Norges Kristne Råd har ingen merknader til endringer i forskriften som i hovedsak viderefører gjeldende rett og sikrer likebehandling mellom trossamfunnenes vigslere.

Avsluttende kommentar:

Norges kristne Råd ber Barne- og familiedepartementet ta initiativ til at det i rimelig tid etter at ny lov om trossamfunn har virket en stund, tas initiativ til møter/samlinger der de ulike aktørene som er berørt av loven og involvert i forvaltningen av den, kan drøfte erfaringene med den.

Med vennlig hilsen

Norges Kristne Råd

Berit Hagen Agøy, styreleder

Erhard Hermansen, generalsekretær